

Møteinnkalling

Styringsgruppen for Tenk Tromsø

Tidspunkt: 21.03.2024 kl. 12.00 - 15.10

Møtested: Stakkevollvegen 33/35 / Statens vegvesen

Møtenummer i 2024: 2

Saksliste

Sak	Tid	Sakstittel	Sakstype	Ansvar	Vedlegg
12/24	12.00-12.05	Innkalling og saksliste	Godkjenning	Møteleder	
13/24	12.05-12.10	Referat fra forrige møte	Godkjenning	Møteleder	1
14/24	12.10-12.25	Utvikling trafikk, inntekt og reisevaner	Orientering	Sekr,SVV,TK,TFK,BPS	2 (hvorav 1 ettersendes)
15/24	12.25-12.40	Forenklet vurdering av 2 timers regel	Orientering	TFK,BPS	1
16/24	12.40-12.55	Reduksjon av elbil rabatt	Vedtak	Sekr.,TFK,BPS	1
17/24	12.55-13.20	Stakkevollvegen nord (Stakkevollvegen-Skattørvegen) - beslutning om styringsramme	Vedtak	TFK,TK	1
18/24	13.20-14.20	Handlingsprogram 2024-2028	Vedtak	Sekretariat	3
19/24	14.20-14.30	Evt. / Restanselista		Møteleder	
14.40 -15.10 Pressemøte i kantina om Handlingsprogrammet 2024-2028					

Sak 12/24 Innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste var sendt ut til styringsgruppa 14 mars 2024.

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes

Sak 13/24 Møtereferat

Vedlegg: Møtereferat fra styringsgruppas møte 5 februar 2024

Møtereferatet fra forrige møte ble sendt på epost til deltakerne 16 februar 2024. Det er ikke innkommet merknader til det utsendte referatet.

Forslag til vedtak:

Referatet godkjennes

Sak 14/24 Utvikling trafikk, inntekt og reisevaner

Vedlegg: Sak 14 Rapportering Trafikk og inntekt fra BPS Nord AS

Vedlegg: Reisevaneundersøkelse 2023 (ettersendes)

Trafikk i bomssystemet: Tall per februar 2024 viser at det ble registrert 9,3 millioner passeringer i bomssystemet i Tromsø i januar og februar. Dette er om lag 8 % høyere enn i samme periode i 2023, noe som må ses i sammenheng med antall dager, og sammensetning av helligdager og hverdager i perioden.

Inntekt: Per februar er det registret en inntekt på 40 millioner kroner, noe som tilsvarer en gjennomsnittstakst i 2024 på 4,3 kr per februar. Inntekter er om lag 4 % høyere enn i samme periode i 2023. Inntekt er en funksjon av antall passeringer i bomssystemet og oppnådd gjennomsnittstakst for disse passeringene. Avvik mot forventet gjennomsnittstakst (6,9 2023-kr) og oppnådd gjennomsnittstakst er økende. Oppnådd gjennomsnittstakst er 4,5 kr per februar 2024.

Inntektsnivået skyldes i stor grad høy og økende andel elbilandel, høy andel fritakspasseringer og utvikling i konsumprisindeks som det ikke er justert for per i dag. Takstene vil justeres etter utvikling i konsumprisindeks i løpet av 2024.

Det er tilstrekkelig inntekter til å gjennomføre de prosjektene som er prioritert til gjennomføring i gjeldende handlingsprogram, men det er vurdert å være behov for å vurdere ytterligere justeringer i takstinnretning. Dette tas opp i egen sak.

Trafikkutvikling og reisevaner:

Utvikling reisevaner hittil i 2024 (sett mot samme periode i 2023):

- Gjennomsnittlig endring i biltrafikk (kjøretøy <5,6 meter): +0,6 % (23 av 30 registreringspunkt med tilstrekkelig data)
- Gjennomsnittlig endring i sykkelreiser: -31 % (7 av 9 registreringspunkt)
- Økning i antall reiser fra 2,7 millioner i 2023 til 2,9 millioner reiser når man sammenlikner januar og februar i år med samme periode i 2023. Dette gir en vekst på 6,9 %.

På busstallene så kan det ha litt utslag at februar 2024 har 29 dager, så det alene ga ca. 50.000 ekstra reisende.

Endring i både biltrafikk og sykkeltrafikk kan være et resultat av både vesentlig dårligere vær i både januar og februar 2024 enn 2023, men det kan også skyldes at reisevanene generelt er endret tilbake igjen gjennom året som er gått. Det er også verdt å merke seg at RVU-tall måler reiser (og i liten grad absolutt trafikkmengde), mens byindeksen måler trafikkvolum (og i liten grad reiser).

Reisevaneundersøkelsen for 2023 blir offentlig 15 mars. Denne sendes ut til styringsgruppa og blir gjennomgått for hovedtall i møtet.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen tar saken til orientering.

Sak 15/24 Forenklet vurdering 2 timers regel

Vedlegg: Forenklet vurdering 2 timers regel

I styringsgruppa 5.2 ble det etterspurt oppdatert underlag for en utvidelse av timesregel til 2 timer (omtalt under styringsgruppesak 03/24). Det ble høsten 2023 utarbeidet et notat fra fylkeskommunen som ble sendt ut som en orienteringssak 01.09.23. Dette på grunn av at styringsgruppemøte som var satt opp 8 september utgikk grunnet få saker, og den forenklete vurderingen av 2-times regelen ble derfor sendt ut til orientering til styringsgruppas medlemmer.

I anledning at saken er etterspurt fra styringsgruppa har sekretariatet har bedt fylkeskommunen om eventuelt behov for å oppdatere notatet, men oppfatter at det fortsatt er gyldig slik det foreligger.

Estimert inntektstap ved eventuell innføring av 2 timesregel er i notatet anslått til 35-40 millioner kroner per år. Dette tilsvarer om lag en halv milliard kroner for resterende del av innkrevingsperioden i bypakken.

Notatet peker på at det er behov for behov for supplerende faglige vurderinger på blant annet:

- Mer detaljerte og presise beregninger.
- Forskjell mellom morgen- og ettermiddagstrafikk bør sees på
- Forskjell på rushtid og utenfor rush (kan være komplisert å analysere)
- Andre målrettede tiltak enn timesregel

Sekretariatet er også bekymret for at konsekvensene for svekket måloppnåelse ved en utvidelse av timesregelen ikke er tilstrekkelig belyst.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen tar saken til orientering.

Sak 16/24 Reduksjon av elbil rabatten

Vedlegg: Saksframlegg sak 15/24 reduksjon av elbilrabatten

Forslaget om reduksjon av elbil rabatten er knyttet til observert negativt inntektsavvik mot bypakkens forutsatte inntekter og stor rabatt for elbiler som gir lite insentiv til mindre bilkjøring (nullvekstmålet).

Saken er en oppfølging av BVA sak 06/23 «Finansiering». Som ble lagt fram for styringsgruppen 7.12.23 og 5.2.24. Det ble i styringsgruppa møte 5.2 vedtatt å gi bompengeselskapet fullmakt til å justere takstene i tråd med konsumprisindeksen, som forutsatt i stortingsproposisjonen. Det ble i samme møte foreslått å redusere elbilrabatten. Styringsgruppa ba sekretariatet komme tilbake med en spesifikk supplerende tydeliggjøring av årlig beregnet inntektssvikt knyttet til elbil rabatten. Det var særlig ønskelig å se dette

nærmere knyttet til ulike innføringstidspunkt. Dette er redegjort for i vedlagte saksframlegg. Ved vedtak om reduksjon av elbilrabatt i styringsgruppen vil den sendes til lokalpolitisk behandling for vedtak, og deretter til videre stadfestelse hos takstmyndighet. Økte inntekter som følge av dette vil tas med i underlag for neste rullering av handlingsprogrammet.

Ved å gjennomføre justering av elbilrabatt vil man sikre omlag 600 millioner kroner til gjennomføring av bypakkens prosjekter.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen gir sin tilslutning til at rabatt for elbiler i takstgruppe 1 justeres fra 50 % til 30 %. Rabattjusteringen innføres fra og med

Alternativ a) 1 januar 2025

Alternativ b) 1 januar 2026

Alternativ c) 1 januar 2027

Sak 17/24 Stakkevollvegen nord (Stakkevollvegen-Skattørvegen) - beslutning om styringsramme

Vedlegg: fagnotat Stakkevollvegen - Skattørvegen

Prosjekt Stakkevollvegen nord er et høyt prioritert prosjekt i bypakkens prosjektportefølje. Prosjektet har siden vært prioritert i HP 2021-2024, HP 2022-2025, HP 2023-2026 og er foreslått prioritert i HP 2024-2028.

Prosjektet gjelder fylkesveg 7772 (Stakkevollvegen) mellom Gimle og Håndverkervegen:

- Bygging av om lag 700 meter ny hovedveg mellom Gimlevegen og Nordøyvegen, øst for dagens veg, delvis på sjøfylling
- Eksisterende vei -Stakkevollvegen - som den nye vegen skal avlaste, skal rustes opp og legges til rette for kollektivtransport, sykling og gåing.
- Prosjektet vil gi bedre fremkommelighet for alle trafikantgrupper.
- I tillegg vil prosjektet redusere støy- og støvulempene for nærliggende bebyggelse.

Det opprinnelige plangrunnlaget for prosjektets styringsmål, som har vært lagt til grunn for stortingsprop.99s, var før vedtatt reguleringsplan, og med påpekte stort usikkerhetsnivå i kostnadsvurderingen. Det er påpekt følgende om porteføljen til bypakken:

“Fleire av prosjekta og tiltaka er på eit tidleg planstadium, og det er stor uvisse knytt til kostnadene. Som ved andre bypakker, blir det føresett at utbygginga og gjennomføringa av prosjekt og tiltak vil bli tilpassa den økonomiske ramma. Dersom kostnadene for nokre av prosjekta/tiltaka aukar, vil dette innebære at andre prosjekt ikkje kan gjennomførast, eller må reduserast.”

Det har siden høsten 2022 vært identifisert endringer i kostnadsbilde for prosjektet, og dette har vært rapportert og orientert om i samarbeidet.

Sak om styringsramme for prosjekt Stakkevollvegen nord har vært behandlet i samarbeidet i flere runder, og behandlet i styringsgruppemøtet 27 april 2023 der styringsgruppen ga sin

tilslutning til finansiering av forberedende arbeid høst 2023. Styringsgruppen gjorde samtidig vedtak om bestilling til prosjekteier om å legge fram et utvidet beslutningsgrunnlag for å se på mulig deling av prosjektet i byggetrinn/etapper, måloppnåelse ved ulike alternativer, oppdaterte kostnader, optimaliseringsmuligheter og mulige kuttforslag. Arbeidet skulle følge detaljprosjekteringsprosessen og var forventet levert ca. desember 2023. Hele bestillingen ligger referert i fagnotatet som er underlag for denne saken.

Prosjekteier har lagt fram nødvendig underlag for endring av styringsramme. Prosjekteier har jobbet med å legge fram alternativer for utbygging og kuttlister, og tilhørende påvirkning på økonomi og måloppnåelse, samt drøftet disse i felles møter med partene gjennom vinteren 2024. Vedlagte fagnotat som redegjør for kostnader og måloppnåelse ved ulike alternativer for gjennomføring.

Det er anbefalt å gjennomføre prosjektet som planlagt (alternativ 1), med samme omfang og måloppnåelse som opprinneelig planlagt. Hovedbegrunnelse er at måloppnåelsen for å gi bedre framkommelighet for alle trafikantgruppene, økt trafiksikkerhet og bedre lokalt nærmiljø, ligger i det totale og helhetlige prosjektet som inkluderer både bygging av ny fylkesveg og utbedringer på dagens vei (Stakkevollvegen). Dette alternativet gir et sammenhengende tilbud for gående og syklende på strekningen.

- Prosjektet er høyt prioritert, har god måloppnåelse, er planmessig modent, er kapasitetsmessig gjennomførbart i perioden og er godt forankret mellom partene.
- Det vil være et godt og synlig bypakkeprosjekt med styrking av framkommelighet og trafiksikkerhet for alle trafikantgruppene, og i tråd med anbefalinger fra bypakkens KS2-rapport.
- Det er økonomisk dekning for prosjektets merbehov innenfor bypakkens disponible midler i Handlingsprogram 2024-2028.

Gjennomføring av prosjektet som planlagt har en anslått økonomisk ramme på 439 mill. estimerte 2024-kr. Det tilsvarer en økning på 193 mill. estimerte 2024-kr, fra gjeldende ramme på 246 mill. estimerte 2024-kr.

Stakkevollvegen nord Endring i økonomisk ramme	Faktiske 2021- kroner	Faktiske 2022- kroner	Faktiske 2023- kroner	Estimerte 2024- kroner
Styringsmål i Prop. 99S	200	228	235	246
Styringsramme til behandling	358	409	420	439

Konsekvenser av økt økonomisk ramme for prosjektet, med tilhørende konsekvenser for mindre restfinansiering for prosjekter som ennå ikke er prioritert, synliggjøres i Handlingsprogrammet.

Forslag til vedtak:

Prosjekt Stakkevollvegen nord godkjennes med ny styringsramme på 439 mill. estimerte 2024- kr. Prosjektet utlyses med en opsjon i kontrakten knyttet til alternativ 3 (300 m gang/sykkelveg mot nord) for å kunne redusere risiko for kostnadsøkning i prosjektet. Før opsjonens eventuelt skal løses ut må saken løftes til behandling i styringsgruppen.

Sak 18/24 Handlingsprogram 2024-2028

Vedlegg: Forslag til Handlingsprogram 2024-2028

Vedlegg: Prosjektark bypakken

Vedlegg: Prosjektark byvekstavtalen

Handlingsprogrammet 2024 - 2028 viser hvilke prosjekter som prioriteres med finansiering i Tenk Tromsø i kommende periode. Dette er Tenk Tromsø sitt fjerde handlingsprogram, og det første handlingsprogrammet etter at Tromsø fikk byvekstavtale. Handlingsprogram 2024-2028 er et felles handlingsprogram for både bypakkens og byvekstavtalens prosjekter og tiltak.

- Prioriterte prosjekter:

Prosjektene som er prioritert med finansiering i Handlingsprogram 2024-2028 er vurdert å bidra til oppnåelse av nullvekstmålet.

Det er videreført mange gode prosjekter fra tidligere handlingsprogram som nå er under gjennomføring, inkludert «Ny kollektivterminal i Giæverbukta», «Tryggere skolevei», «Stakkevollvegen nord», «Bedre holdeplasser og gangtilgjengelighet» og «Redusere flaskehals for bussen».

Det er også kommet nye prioriteringer, disse er hovedsakelig knyttet til den nylig inngåtte byvekstavtalens satsingsområder. Dette gjelder blant annet satsingen på prosjektene «Tromsøbrua utvidet sykkelbane» og «Tryggere skolevei distrikt». I tillegg utføres det forarbeid på prosjektene «Blå Bybane», «Gang- og sykkel rundt Nordspissen», «Gang- og sykkel sentrum» og «Mobilitet». Det bevilges også midler årlig til «Forsterket vinterdrift for myke trafikanter».

Kollektivtransport er viktig for å nå nullvekstmålet. I Handlingsprogram 2024-2028 prioriteres busstilbudet med en betydelig andel av byvekstavtalens midler, i tillegg til ubrukte midler fra tidligere år.

- Økonomi:

Gjennom Handlingsprogram 2024-2028 skal det gjennomføres arbeid for totalt 3,2 milliarder kroner, fordelt på bypakkens investeringsprosjekter (2,3 mrd.kr) og byvekstavtalens driftstiltak og investeringsprosjekter (1,0 mrd.kr). Prosjektene som er prioritert gjennom handlingsprogrammet har en total kostnadsramme på 5 mrd.kr.

Handlingsprogram 2024-2028 er i økonomisk balanse, og det er økonomisk dekning for alle prosjekter som er prioritert med finansiering i perioden.

Byvekstavtalens porteføljestatus: Prioriterte tiltak og prosjekter i byvekstavtalen har en total estimert kostnadsramme på 2,1 mrd. kr. Dette tilsvarer estimert disponible belønningsmidler i byvekstavtalen. I tillegg kommer mva-refusjon. Dette synliggjøres i takt med tilstrekkelig modning av prioriterte prosjekter.

Bypakkens porteføljestatus: Med dagens inntektsnivå er det ikke økonomiske dekning til alle hittil ikke-prioriterte prosjektene på bypakkens prosjektlisten jf. Stortingsproposisjon 99S (2020-2021). Disponible bompenger er førende for hvor mange av bypakkens prosjekter som kan gjennomføres. Per Handlingsprogram 2024-2028 er status for bompenger som følger:

- Totalt disponible bompenger er anslått til 3,4 mrd. kr. Av disse er 1,8 mrd. kr disponert på prioriterte prosjekter, mens 1,6 mrd.kr er udisponert.
- For bypakkens totale prosjektportefølje er det med gjeldende økonomiske rammer en total underdekning av bompenger på 1,9 mrd. kr.
- Disponible bompengene avhenger av takstinnretning i bomsystemet. Bompengene er påvirkbare fra dagens observerte gjennomsnittstakst opp til stortingsproposisjonens estimerte gjennomsnittstakst på 6,1 2021-kroner.

Total estimert underdekning for bypakkens totale portefølje er estimert til 2,5 mrd.kr. Dette beløpet avhenger av 1) Hvilke av de ikke-prioriterte prosjektene som prioriteres til gjennomføring og disses finansieringskilder, 2) Faktisk økonomisk ramme for prioriterte prosjekter som ikke enda har fått styringsramme og klarsignal for oppstart bygging.

Handlingsprogrammet rulleres årlig, og disponering av ikke-disponerte midler til hittil ikke-prioriterte prosjekter vil fremkomme av senere handlingsprogram.

Ingen av de to store prosjektene «E8 flyplasstunnel» eller «Ny bru til Kvaløya» er prioritert med finansiering på nåværende tidspunkt. Det mellomstore prosjektet «Tiltakspakke Langnes» avventer avklaringer rundt de to store prosjekter før dette kan vurderes.

- Måloppnåelse og satsingsområder for prioriterte prosjekter:

Prioriterte prosjekter vurderes å bidra til målet om reduksjon av klimagassutslipp, kø, luftforurensing og støy gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtrafikk, sykling og gange.Tenk Tromsø sin totale prioriterte prosjektportefølje fordeles som følger:

- 24 % gange, sykkel og trafiksikkerhet (G, S, TS)
- 28 % strekningsvise prosjekter for alle trafikantgrupper.
- 44 % kollektivtiltak og kollektivprosjekter
- 1 % mobilitets tiltak
- 3 % annet

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner Handlingsprogram 2024-2028 og sender det til tilsluttende lokalpolitisk behandling

Sak 19/24 Evt./Restanselista